

Izdajajo Slovenski frančiškani. — Published by Franciscan Fathers.
Po odloku kardinala JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv.
Rafaela cerkveno pripoznana in priporočena.

Dete Božično, bodi pozdravljeno!

Božična noč, skrivnostna noč, drugačna si, kot ostale noči! Sree trepetajoče te pozdravlja, duša koprneča se ti poklanja. V svatovski plašč je duša odeta, luč vere skrivnostna je v sreču prižgana. Kot z bršljana vence bi vili, kot z zvonovi bi pritrkavali, tako praznično je v duši nocoj, ko sveta noč širi mehka krila svoja.

Pozdravljena tisočkrat!

Prinesla si nam luč, prinesla si nam življenje, mir.

Odpirajo se nebesa z zvezdicami posejana, vrstijo se v procesijo nepregledno nebeški krilateci, zlato je njih oblačilo, molitev je vsakteri njih dih, pesem pevajo še nikdar prej slišano, saj spremljajo dete na zemljo, dete premilo, ki vsemogoč-

ni je Bog, dasi podobo ima človeških otrok.

"Veliko vam znanim veselje, nocoj vam je rojen sveta Izveličar."

Glej sree naše je pripravljeno, revno je sicer, toda saj zadovoljen si z jaslicami bornimi, pridi torej v sree naše v božični noči, razsveti dušo s tisto lučjo, s katero si razsvetil pastirje betlehemske.

Jaslice tvoje oltar so daritveni, kjer ti se začenjaš za nas žrtvovati, jaslice te so prižnica resna, odkoder nauk zveličanski svetu oznanjaš, jaslice tvoje so šola krščanska, kjer ti si učitelj velikim in malim, kraljem in prosjakom.

Dete božansko, ročice razširi, vse blagoslovi, ki dobre so volje!

A. B.

Sveta noć, blažena noć!

Zmrznjene roke.

(Iz ruščine. — Božična slika.)

Tak z lie Mu žar ljubavi je žehteč,
da zima v mrzli burji otopli,
da z vej prezeblih evet vzbrsti dehteč,
zaklije gaj, vodovje oživi.

Neko popoldne v mrzli zimi sta se igrala mala kneginjica Gerda Istrogolava in njen bratec v svoji otroški sobi.

Odzunaj je pokrival zemljo debel sneg kroginkrog. Ledene sveče so visele z vej vsakega drevesa ter se blesketale v hladnih žarkih skoro zahajajočega solnea, in burja je bila tako strupeno mrzla, da ni sta smela otroka naprosto.

"Oh, Ivan, poglej," vzklikne kneginjica zroč skozi okno na grajsko dvorišče, "koliko siromašnih otrok je tamle odspodaj!"

"Oskrbnik bo dal vsakemu nekoliko denarja," de Ivan. "Najin oče mu je strogo zapovedal, da ne sme noben berač praznih rok izpred naših vrat."

"Nadvse rada bi videla, da bi šla midva doli mednje ter se nekoliko porazgovorila z njimi," reče nato Gerda. "Saj nikdar ne storiva ničesar za reveže, dasi je bila najina babica iz rodu ogrske kraljice Elizabete, ki je bila napram siromakom tako dobrotljiva, da je delala čudeže."

"Dobro," ji odvrne Ivan. "Prav sedajle mi je šinila velika misel v glavo. In če mi obljubiš zatrdno, da je ne poveš naši odgojiteljici, kakor si sicer navajena, pa ti jo razodenem."

"Obljubljam, obljubljam, veruj mi, Ivan. Saj nisem še nikoli razkrila tvojih skrivnosti, kadar si mi naročil, da jih ne smem."

"Potem pa stopi semkajle," ji veli Ivan ter jo potegne za sabo v kot prostorne sobe. "Ali si čula zadnjo nedeljo Očeta Nikanorja v cerkvi, ko je čital v sv. evangeliju tele besede: 'Karkoli storite dobrega zadnjemu mojih bratov, meni storite? Zato morava tudi midva nčiniti kaj za reveže to zimo.'"

"Toda kako in kaj naj bi storila? Saj ne smeva nikoli sama venkaj."

"Pa bova šla na božični večer. Takrat so vsi ljudje v cerkvi, in Katarina naju pusti tistikrat sama doma. Dotlej pa moraš sešiti nekaj toplih obleke za siromašne otroke, namesto za svoje "punčke". Kuharico morava tudi pridobiti zase, da nama da takrat nekaj jedil, in vse rublje, ki jih nama da najina babica, obrneva v ta namen."

"Da," mu pritrdi Gerda veselo, dasi se ni bogve kako rada ukvarjala s šivanjem. "Toda, Ivan, ali si pa pomislil, kako temne noči so tisti čas, in volkov se nič ne bojiš? Lansko leto sem bila na Sveto noč že v postelji, pa sem slišala volčje tulenje okoli našega gradu."

"No, če si tako strahopetna, pojdem pa sam," se odreže Ivan nakratko ter se na redi silno nevoljnega. "Ker mi venomer brbljaš o revežih, sem si mislil, da imaš tudi dovolj poguna za dejanje."

"Saj pojdem, dragi Ivan," de majhna deklica ter se oklene priliznjeno bratovega vratu s svojima drobnima ročicama, da tako potolaži Ivanovo nevoljo. "Prec jutri začnem šivati obleke."

Koj po teh besedah stopi Katarina v sobo ter odpelje otroka v posteljo. Kajti v desetem stoletju so videli otroci le redkokdaj svoje stariše. Mladino se je zgojevalo silno strogo ter jo kaznovalo za najmanjšo porednost, ali razposajenost.

Odslej je mala kneginjica vsak dan, kadar se ji ni bilo treba učiti, ali če ni bila s Katarino na izprehodu, presedela ob izdelovanju toplih obleke za siromašne otroke.

Nekaj dni pred Božičem sta odpotovala njuna oče in mati v Petrograd, da prebijeta božične praznike na carjevem dvoru. Kajti knez Istrogolav je bil carjev dvornik, in kneginja Istrogolava dvorna dama ruske carinje.

Ker se je Katarina prav malo brigala za otroka, kadar ni bilo kneginje v gradu, sta prav lahko izpeljala Ivan in Gerda svoje otroške načrte.

Tako sta se torej čisto neovirano opravila na božični večer v svoja topa kožuščka, razpolnila veliko košaro z oblekami, ki jih je sešila mlada kneginjica, in z jestvinami, ki sta jih izvabila od kuharice. Tako napolnjeno košaro sta odnesla v vežo, odprla duri ter pogledala venkaj.

Bila je strupeno mrzla noč. Sneg je na debelo pokrival zemljo, in pota so bila zmrznjena, ker je deževalo nekaj dni prej. Mesec se je blede svetlikaje pomikal po nebesni obli, in nebroj drobnih zvezdic je poredno pomežikovalo v temni modrini.

"Uh," vztrepeta Gerda, ko sta stopila na mraz.

"No," reče Ivan rezko. "Ali se hočeš izkujati ter se vrniti?"

"Ne," odgovori Gerda nakratko, ali glas se ji je tresel.

Kristalni blesk pomrznjenega snega se je kopal v svetli mesečini, in samo temne in podolgaste sence, ki so se ostro začrtavale ob majhnih in velikih skupinah tu in tam stoječega drevja in grmičevja, so motile kakor skrivnostni strahovi svečano svetlobo Svete noči. Kako grozen stran utegne biti skrit v onihle temah, v onihle gozdičih in v onemle goščavju, pripravljen in prežeč, da vsak hip skoči naplano ter plane na mimoidoče, si je mislila mala deklica, v kateri so namah oživele vse bajke o ponočnih strahovih.

"Kaj se obotavljaš?" izpregovori kneževič, ko sta šla mimo majhnega nasada vitkih, a temno in skrivnostno zročih jelk. "Pospešiva korake, sicer zapazi Katarina, da sva šla zdoma, ter pride za nama."

V resnici pa je tudi dečka prevzemal čedalje bolj strah. Ali tega bi ne maral za cel svet priznati svoji sestrici.

"Saj ne moreva naprej s to težko košaro," zavzdihne Gerda. "Premenjajve roki, Ivan!" Vsled strupenega mraza so ji bile premrle male ročice že skoro docela.

In tako sta se le z velikim naporom

in premagovanjem privlekla nekako za eno miljo daleč ter dospela na vrh neprevisokega griča, ob čegar vznožju je nocoj svečano bdela precej velika vas. Natanko sta že slišala ubrano zvonjenje iz stolpa vaške cerkve ter videla luči svetlih plamenic, s katerimi si je razsvetljevalo verno ljudstvo pot, hiteč v cerkev k polnočnici.

"Že več kakor polovico pota imava za sabo," vzklikne veselo Ivan, ko sta postavila košaro na tla, da se nekoliko odpočijeta in oddahneta.

A še težje kakor navzgor se je šlo po strmem klanecu navzdol s težko košaro. Drselo in polzelo je tako, da sta otroka vsak hip zdrčala za nekaj stopinj navzdol. Vsaka taka drča pa se je končala s težkim padcem. Tako je Gerda izgubila med tem zimski čičemček z leve noge, a Ivan se je jako hudo pobil na glavi.

"Ali prideva še živa odtu!?! zaihti Gerda, ker jo je strašno zeblo v zboselo nožico. "Noga in roke mi gotovo odmrznejo, danes, Ivan."

"Prav tako se godi tudi meni," odgovori žalostno Ivan. "Kaj bo, če nama primrznejo h košari? Na vsak način jih bo treba potem odsekati."

Gerda zaihti po teh besedah še glasneje, in tudi Ivanu se stori inako, in namah se mu zalijo oči s solzami. Tako ju je zeblo, in tako sta bila že izmučena, da jima je prešel ves pogum.

"Moliva k Detetu Jezuščku," nasvetuje Gerda. "Morda pa naju vendarle usliši ter naju reši, da ne zmrzneva nocoj, Saj sva šla v njegovem imenu z doma."

In zares poklekmeta otroka na mrzla tla ter pričneta moliti zacno:

"O mili Jezušček, najslajše in najljubkejšo dete, ki si bilo rojeno v hlevcu, položeno v jaslice in križano na trdem lesu svetega križa, stoj nama nastrani ter nama pomagaj v tej uri najine sile."

To je bila kratka a presrečna molitvica, katero ju je naučila njuna mati.

"In ne pripusti, dragi Jezušček, da bi najine roke primrzile h košari," dodaja še Gerda.

Nato spet dvigneta košaro. Ali ta je bi-

la zdaj tako lahka, da sta otroka neznan-sko zastrmela in se začudila.

"Najbrž je nama med potjo kaj padlo iz košare," meni Ivan.

"Ne, saj je še prav tako zvrhana, kakor takrat, ko sva odšla zdoma, in vidiš, vse reči so še na istem prostoru," reče Gerda ter odgrne nekoliko volčjo kožo, s katero sta bila pregnila svoje zaklade. "In, oh," še vzklikne presenečeno deklica, "zdaj mi je čisto toplo v noge, in sneg se mi zdi tako gorak pod njimi kakor medvedji kožuh. Pa tudi v roke me prav nič več ne zebe."

"Mene tudi ne," krikne Ivan radostno. "Vidiš, Jezus je uslišal najino molitev. Zato pa poklekniva ter se mu zahvaliva iz dna srca."

In nedolžna otroka poklekmeta v sneg, iz katerega je žehlta prijetna toplota liki iz dobro zakurjene peči. In iz mladih sre jima privro iskrene besede, s katerimi sta se zahvalila Bogu za čudežno rešitev.

In ko sta šla po griču navzdol, je bil sneg še vedno tako topel pod njunimi nogami, in košara še vedno tako lahka v njunih rokah.

Dospevši v globel sta stopila v prvo koč. Tu je ležala stara žena v postelji ter kar drgetala mraza, dasi je gorel velik ogenj na ognjišču ter dokaj močno razgreval borno bivališče. In otroka sta jo takoj odela s toplo odejo, katero je bila sešila Gerda. In, glej! Namah je bila starika vesela. Saj je ni več zebla, nič več ji ni drgetalo slabotno in bolno telo, in njeni premrli prsti na rokah so se omeščali in ogreli.

Ivan in Gerda sta šla dalje po vasi deleč vsakomur, ki je bil potreben, nekaj

iz svoje košare. Tako ni bilo prav nikogar v tem selu, ki bi ne bil sprejel od njihju kakega daru, ter si nekoliko ne o-lajšal vsaj na sveti večer bede in revščine.

Slednjič prideta dobra otroka v koč, v kateri sta naletela na hromege dečka. Ta je moral že devet let ležati neprenehoma na hrbtu v postelji, dasi je bil star šele deset let. Gerda mu da takoj najboljše in najlepše reči iz svoje zakladnice. Nato se oklene s svojimi dobrodelnimi ročicami okoli vratu ter ga presrečno poljubi, in malemu hromcu namah izginejo vse bolečine. Urno se dvigne ves zdrav kvišku, skoči veselo natla ter zdirja ves srečen in radosten svoji materi v naročje, ki se je pravkar povrnila od sv. maše — polnočnice, kjer je iskreno prosila našega Izveličarja za zdravje svojega sina.

Kmalu na to so odpeljali Ivana in Gerdo na saneh v grad ob radostnem vzklikanju in neizmernem navdušenju pobožnih in hvaležnih vaščanov, ki so ju spremljali z gorečimi plamenicami prav do doma.

In odtistihdob pripovedujejo očetje in matere svojim otrokom po celi vasi Istrogolavi na božični večer zgodbo o malem kneževiču in mladi kneginjici, ki sta se napotila z veliko košaro, napoljeno z oblekami in jestvinami, na božično noč v najhujšem mrazu v njihovo selo. Dalje o njuni čudežni rešitvi in kako je bila njuna dobrotelost poplačana s čudežnim ozdravljenjem hromege dečka. Kajti Jezuščekov nasmehljaj je tako presrečen in ljubezni žehteč, "da zima v mrzli burji otopli."

Nekaj črtic iz življenja Njegove Svetosti novega papeža Benedikta XV.

(Konec.)

Vračaje se kot dražvni tajnik Leva XIII. v Rim je vzel kardinal Rampolla monsignora Della Chiesa s sabo ter ga imenoval za papeževega podtajnika.

Crispolto Crispolti pripoveduje o njegovem:

"Kardinal Rampolla je slednjič našel v njem (v podtajniku) sodelavca, ki je

smatral politiko ne samo za neizogibno dolžnost, ampak tudi za program in ideal svoje podtajniške službe. Rampolli je bil Della Chiesa inteligenčen, marljiv, neutrudljiv, natančen in vesten pomočnik, bolj tolmač velikanskega duha njegove politike kakor pa njenega izražanja nazunaj."

Kot podtajnik svete Cerkve je imel monsignor Della Chiesa skromno stanovanje v palači Lante na Piazza dei Caprettari, nasproti cerkve Sant' Eustachio. Vsako jutro je stopil ob šestih v omenjeno cerkev ter v njej preklečal pol ure v tihi in pobožni molitvi. Natanko ob polsedmih se je potem prikazal v mašniški obleki pred božjim oltarjem ter opravil sv. mašo. Po dokončani službi božji je sedel v izpovednico, kjer je izpovedal vsakogar, ki se mu je hotel obtožiti svojih grehov.

Tako je v par mesecih zaslul ta monsignor kot najgorečnejši in najljubeznivejši izpovednik v Rimu, in vsako jutro se je kar trlo pobožnih in spokornih duš okoli njegove izpovednice.

Duhovniki te župnije so si kmalu zapomnili pobožne spokornike monsignora Della Chiesa. In če je kdo izmed njih obolel, so mu to javili takoj. V takih slučajih je iskreni in goreči monsignor neutrudljivo obiskoval svojega obolelega izpovedanca.

Kadar je bilo treba nesti sv. popotnico umirajočemu, je vselej dovolil to čast enemu izmed župnijskih duhovnikov, sam pa se je zadovoljil z dijakonsko službo.

Duhovništvo cerkve Sant' Eustachio pripoveduje danes mnogo pripetljajev, kako mirno, potrpežljivo in ljubeznjivo jim je pomagal dobri monsignor ob njihovi dobroti med siromaki. Toda nikoli ni vedela levica, kako darežljivo deli dobrote desnica.

Kot član bratovščine sv. Roka je redno posečal njene seje, in nikdar ga ni manjkalo na pogrebnih izpovedih te bratovščine. V pogrebnem oblačilu in s križem v roki je šel za mrtvim truplom ter pobožno molil za pokojnikovo dušo. Vsak petek

se je udeležil tudi pobožnosti svetega križevega pota.

Vsakemu katoličanu je gotovo znana 40 urna pobožnost. Župne cerkve enega kraja, ali mesta se namreč dogovore, da imajo zapovrstjo po 40 ur podnevi in ponoči. Presveto Rešnje Telo izpostavljeno na oltarju. To pa v ta namen, da bi ne bilo niti trenutka skozi celo leto, ko bi ga ne častilo in molilo vsaj nekaj vernikov. O ponočnem času se vrsti duhovščina in pobožni verniki, vsaka skupina za nekaj ur, v čiščenju Najsvetejšega.

V Rimu je društvo, čegar člani se ne prestando udeležujejo 40 urnih pobožnosti v ponočnem času. In to društvo je ustanovil ravno monsignor Della Chiesa, ki mu je bil nekaj časa predsednik, in ni nikdar zamudil ponočnega čiščenja od desetih do dveh v noč, ali od dveh do šestih v jutro.

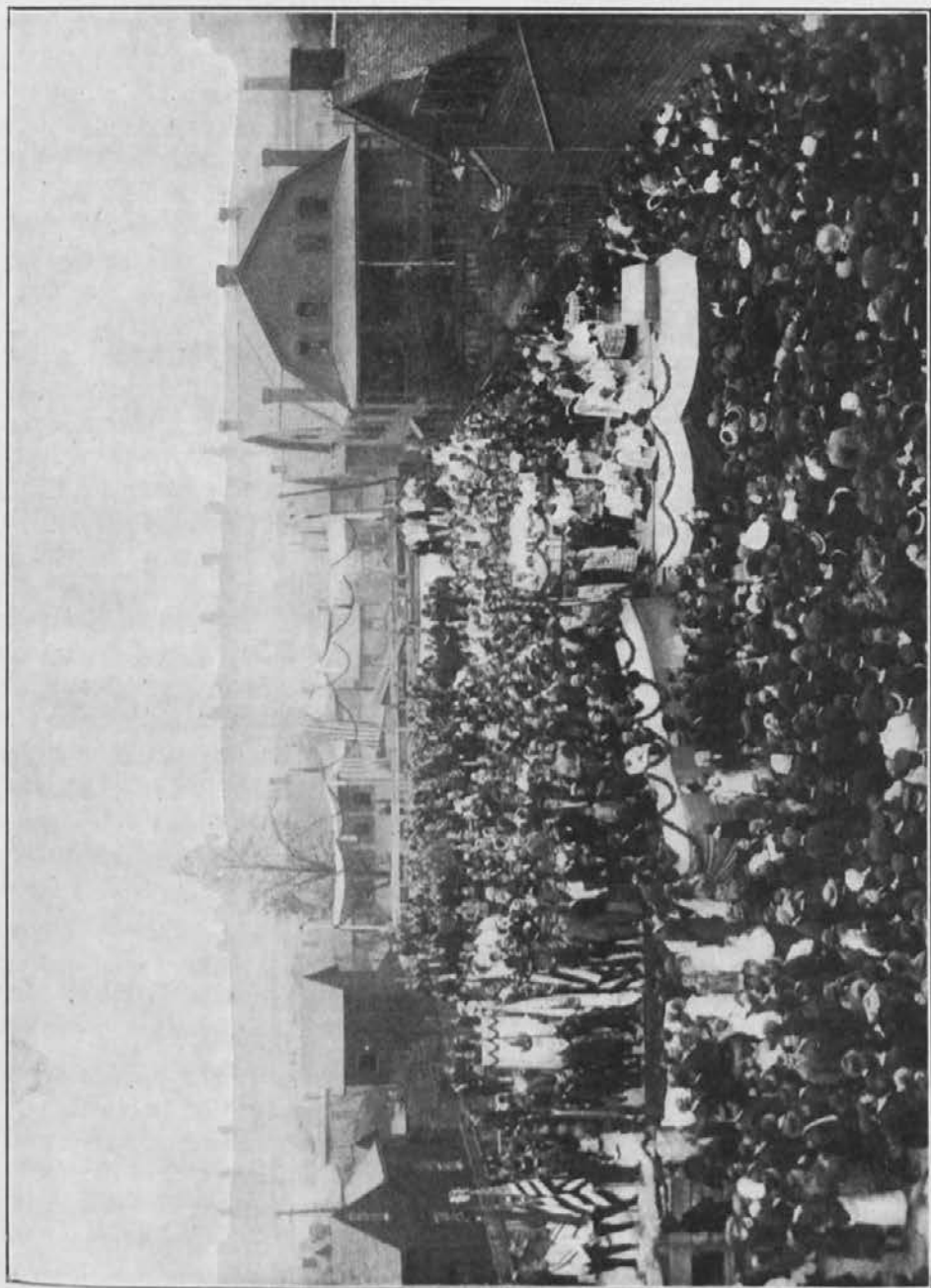
Smrt papeža Leva XIII. je prinesla marsikatero izpremembo v vatikanu, kardinal Rampolla je bil odstavljen in kardinal Merry Del Val je bil imenovan papeževim tajnikom. A mgr. Della Chiesa je vendarle še ostal na svojem mestu. In pripoveduje se, da so takrat poslaniki in ministri bolj upoštevali podtajnika kakor pa tajnika. Skoro vsak večer se je napotil Della Chiesa zapustivši vatikan proti Palazzetto di Santa Marta obiskat svojega nekdanjega in popolnoma osamelega šefa.

Nekateri trde, da se je silno bal kardinal Merry Del Val tega modrega in učenega Rampollovega učenca ter vedno iskal prilike, da se ga na lep način otrese in iznebi. Naj bo to že kakor hoče, dejstvo je, da je bil mgr. Della Chiesa nenadoma in nepričakovano imenovan l. 1908 za nadškofa v Bologni (izg. Bolonji). Tako ni bil kardinalu Merry Del Val nič več napoti. Splošno se sodi, da je mnogo do tega imenovanja pripomogel papežev tajnik kardinal Merry Del Val. To sumnjo potrjuje tudi okolščina, da se ni imenovalo novega bolognskega nadškofa tudi kardinalom zaeno. Kakor je znano, je imela bolognska nadškofija, ki je ena izmed najvažnejših v Italiji, že odnekaj kardinale za svoje nadškofe.

Kardinalom je bil imenovan šele letos, meseca maja. Bolognčanje so sklenili ob tej priliki storiti nekaj zanj. In zares so jeli nabirati med sabo denarne prispevke ter mu kupili krasen avtomobil. Ali od

"Dajte ga meni" jim je odgovoril visoki cerkveni dostojanstvenik, "Kajti ob tej priliki sem moral zabresti v dolgove."

In to je bilo povsem res. Stroški ob kardinalskem vstoličenju so silno veliki, a

Blagoslavljanje vogelnega kamna nove slovenske cerkve Sv. Jožefa v So. Bethlehemu, Pa.

nabrane vsote jim je preostajalo še okoli pet tisoč lir (\$1000). In bili so v silni zadregi, v kakšen namen naj bi porabili ta preostanek. Tako se je zgodilo, da so vprašali kardinala samega za svet.

kardinal Della Chiesa je bil reven in darežljiv na vso moč. Nobenega siromaka se ni smelo odgnati izpred njegovih vrat. Tako je popolnoma umljivo, da je zelo nujno potreboval imenovano vsoto.

Benedikt XV. je mož zelo obširnega obzorja in visoko izobražen. Mnogo se je preje pečal s slikanjem religioznih podob. Resni zлага v latinskem in laškem jeziku. Dobro je znan z vsemi modernimi sporti, pozna temeljito-vojaške zadeve in doma je v zgodovini, modroslovju, umetnosu in literaturi.

Benedikt XV. je telesno suhljat in slaboten mož. Njegovo desno rame je za izpoznanje višje od levega. Toda kadar dvigne svojo glavo, izpoznaš takoj, da imas pred sabo moža izredno velike duševne sile in železne odločnosti. Čelo mu je lepo in visoko, kakor bi bilo izklesano iz belega marmorja, in obrobljajo ga svetlo črni lasje. Njegove oči so črne, bistre in presunljive ter kar žare izpod mogočnih obrvi. Usta ima precej velika, a ustnice so tenke in polne izrazitosti. Besede izgovarja s slabotnim glasom, a to pa počasi, prevdarjeno in preišljeno, in poslušalec kar ostrmi ob jasnosti, s katero izraža novi papež svoje misli in ideje. Oni, ki ga poznajo, pravijo, da se ne da njegovih besed pozabiti nikdar. Nekoč je moral sprejeti nekaj časnikarskih poročevalcev v vatikanu. Le nekaj trenutkov se je pogovarjal z njimi, potem jih pa odslovil. Ali v teh trenutkih je povedal toliko, da bi se dalo iz njegovih besed na-

pisati kar cele članke. Kajti vsaka beseda je bila važna, a nobena prazna in nepotrebna.

Papež govori navadno stoje. Pogosto ima svoje nežne aristokratske roke v žepih svojega talarja. Navadno dvigne svojo glavo nenadoma, zre potem nepremično v strop, ali pa skozi okno nekaj časa, zatem pa vpre nepričakovano svoje bistre oči v onega, s komur se razgovarja, kar še poveča silno žarkost njegovega pogleda.

Cel svet pričakuje sedaj za napetostjo, kakšno politiko pokaže novi papež v vatikanu. Kajti kot Rampollov učenec bo prav težko nastopil pot, načrtano po kardinalu Merry Del Val. Kakšno stališče zavzame Benedikt XV. napram italijanski vladi? Kakšne korake namerava storiti, da napravi konec krvavi vojni, ki divja in razsaja sedaj po najlepših in najkulturnejših deželah v Evropi? Ali bo izkušal poravnati spor med Francijo in Vatikanom, kateremu bi se bilo izognilo, da se je nadaljevalo politiko rajnkega kardinala in papeževega tajnika Rampolle?

Zazdaj je še prezgodaj za tozadevna prerokovanja. Samo čas odgovori tem vprašanjem. Edino to se more reči sedaj zagotovo, da ne bo politika novega papeža podirajoča, ampak ustvarjajoča, neomahljiva in odločna.

Koncem leta.

Gruden je truden, se je že naveličal, časa voz nam bo v snegu obtičal — kar zazvene kreguljčki kot smeh: mladi Prosinca na novih saneh.

(Oton Župančič.)

Vsako bitje in vsaka stvar na tem svetu ima svoj začetek, obstanek in konec. Vse življenje, vsi začetki, obstanki in konci pa izvira iz neskončnega bitja, ki mu pravimo Bog. Ta je uredil svet in celo stvarstvo tako, da je človek in vse njegovo delovanje v neposredni in tesni zvezi z naravo in s časom, ki je zopet uravnan in

razdeljen po prirodnih dogodkih in kretanju nebesnih svetov. In vse to, človek, priroda, čas, in vsa nebesna telesa se ravna po večnih zakonih, ki jih jim je postavil vsemogočni Bog ob stvarjenju sveta, harmonično in brez prestanka. Vsa ta harmonija pa neizmerno povečuje in izpričuje brezmejno modrost neskončnega bitja, Boga.

Ob opazovanju vsakdanjih dogodkov vidimo, da hiti vse za nekim ciljem, za svojim koncem, ki bi moral biti vsaki stvari edinole Bog.

Krona vsega stvarstva božjega je človek. Ali tudi ta je podvržen naravnim zakonom. V otroških letih je veličina in lepota njegove duše najpopolnejša, in človek je takrat najbližji svojemu stvarniku, nebeškemu Očetu. Pa čas hiti dalje, in iz otroka zraste človek v krepkega mladeniča, kateremu je vse božje stvarstvo najkrasnejši in najmikavnejši vrt, nasajen s samim žlahtnim drevjem in posut z dehtečimi cveticami, in ves svet se mu zdi ena sama krasna in sladka sanja. Toda le nekaj hipov traja ta mamljiva sanja, in iz idealnega mladeniča se izlušči zrel mož, za katerega nastopi s. daj doba predvarnega in treznega dela, dokler mu ne izrpa to delo vsen sil in moči, dokler ga ne potrepije po ramah oslabela starka, siva starost, ter ga ne spomni skorajsnega konca.

Ko se ogreje žarko solnce na smjem nebu, ko zapirajo gorki vetrovi iz toplega juga, se razuje vse veličastvo in krasota pestre in bujne pomadi po kjuoci prirodi, v čemer se razodeva najizrazitejše božja vsemogočnost. Gora zazeleni, gaj zakrije in vrtovi zaceveto — vsepovsod za diha mlado življenje.

In tisto gorko, žehteče in zoreče poletje?! Kdo bi se ne naslajal ob pogledu na dehteča in valoveča se polja, ki hite proti svojemu koncu ter se pripravljajo na slovesen prihod zlate jeseni?!

Pa se pripelje na pozlačenem vozu bogata in krepka ženska, ki ji pravimo jesen. In glej, kar namah ti zamrgoli vse polno ljudi po bogato obloženih poljih, da spravijo poljske pridelke pod streho.

Ali jesen se jame krčiti, veselo ptičeje petje pojema, zlato solnce ni več tako toplo, pristrčno in žarko, gora čedalje bolj rmeni in rjavi, polja so že pusta in prazna, dnevi se krajšajo čedalje bolj, mrzli vetrovi se oglašajo bolj in bolj, sive megle se začno leno vlačiti po dolinah in ob gorskih vrhovih liki ponočni strahovi, in nevsučno in hladno deževje je na dnevnem redu — narava je že pokrita z debelo belo odejo — sneg jo pokriva vse naokrog — jeseni so sešteti dnevi — bliža se 22. grudni, in skoro bo konec starega leta.

Iz zgornjih primerov razvidimo da je mamljiv človek, da je mamljiva priroda. Da je mamljiv čas, da je resnacen latinski pregovor: Omnia vana — vse je mamljivo.

Da, mi smo mamljivi, namreč naša telesa, in z nami je mamljiv tudi čas — minuta, ura, dan, teden, mesec, leto.

Ali dokler smo, dokler živimo na zemlji, se moramo ravnati po splošnih navadah. In po vsem svetu imajo ljudje navado, da pregledajo koncem leta svoje delovanje, kar so ga izvršili med letom, pregledajo račune, primerjajo izdatke in dohodke, in uspehe z neuspehi. Tako se je tudi uredništvo "Ave Marije" odločilo napraviti na tem mestu račun o svojem letošnjem delovanju.

Vsako delo, pa naj bo to, ali ono, ima gotov smoter, namen — napredek, in končni cilj — uspehe.

Nabožni mesečnik "Ave Marija" si je naložil že takoj ob svojem postanku najvzvienejšo in najplemenitejšo nalogo. Namenil se je braniti katoliško misel med Slovenci v Ameriki, jo širiti med njimi in buditi narodno zavest. To smer si je začrtal ob svojem začetku, in vsako leto smo se prepričali, da je stopal vedno neustrašeno in neomahljivo po njej. Jasnó je tudi, da se je ta nabožni mesečnik izpopolnjeval od leta do leta bolj in bolj ter napredoval rekelbi z vsako številko. Ob koncu vsakega leta se je lahko s ponosom ozrl na pretečeno razdobje enega leta.

Ali pa more to storiti tudi letos?

Glavna zaslonba uredništvu vsakega lista so v prvi vrsti izvrstni sotrudniki in jedrnati dopisniki. Če primanjkuje teh, mora urednik pisati in urejevati ves list sam. V takih okolščinah je list, zlasti šemesečnik, preveč enoličen in včasih celo dolgočasen.

Vtem pogledu je list "Ave Marija" pridobil letošnje leto jako veliko. Nove in čile moči je pritegnil v krog svojih sotrudnikov, med katerimi moramo omeniti zlasti gospoda, ki se podpisuje z začetnicama A. B. in ki ni nihče drugi kakor Rev. Anton Berk. Temu gospodu moramo priznati izredno spretno pero, katerega je zlasti za prihodnje leto prav dobro na-

brusil. Vsi dosedanji sotrudniki, med katerimi je najpridnejši g. A. Tomec, so nam obljubili ostati zvesti tudi vprihodnje.

Toda še nekaj drugega je, kar vzdržuje vsak list, in tako tudi naš mesečnik "Ave Marija". In to je čitateljstvo, naročniki. Čim večje je njihovo, število, tem lažje in hitreje se izpopolnjuje list.

In ali je naš mesečnik napredoval tudi v tem oziru?

Tega ne moremo trditi ob vsej svoji dobri volji. Kakor ob koncu lanskega leta tako se vrti tudi letos število naših dosedanjih naročnikov okoli poltretjega tisoča. Naši zastopniki so bili povsem na svojem mestu, in nikakor se jim ne more oporekati žilave in vstrajne delavnosti ob razširjevanju in prodajanju našega lista; dosedanji naročniki so nam bili tudi zvesti, kar kaže, da je naš list všeč vsem naročnikom ter popolnoma ustreza svoji nalogi in svojemu namenu.

Zakaj pa potem ne narašča število njegovih naročnikov? Sedanji položaj delavskih razmer po Združenih državah je menda največji krivec temu dejstvu. Vendar pa moramo reči, da bi naraščalo število naročnikov kljub temu, ako bi se potrudil vsak naročnik pridobiti vsaj po enega so seda za naš list. Saj je naročnina tako malenkostna — za celo leto samo en dolar, in vrh tega se še bere za vse naše naročnike po enkrat na mesec sveta maša — da lahko vsakdo utrpi tisto svotico, in dušne hrane, ki jo nudi "Ave Marija" svojim čitateljem in ki jo bo nudila zlasti prihodnje leto, ne bi smel prezreti noben katoliški Slovenec v Ameriki.

Cela vrsta izbornih člankov v obrambo

svete vere se nam obeta v prihodnjem letu, in Bolandena se bo tudi še nadalje prevajalo in priobčevalo. Veliko mičnih povesti raznih avtorjev in pesmic izpod peresa M. Elizabete, ki jo pozna že vsak čitatelj in čitateljica "Ave Marije", nam ne bo manjkalo. Tudi mnogo lepih in povsem novih slik imamo v zalogi, ki jih nameravamo priobčevati v številkah našega lista v prihodnjem letu.

Torej, dragi dosedanji naši naročniki, obnovite vsi, da, prav vsi, svojo naročnino, in vsakdo izmed vas naj priglasi vsaj po enega novega naročnika! Tako se bo vaše število podvojilo, a list "Ave Marija" bo še bogatejši po svoji vsebini. Vse slovenske podjetnike, zlasti one, ki žive po slovenskih naselbinah, vabimo, naj pridno oglašajo svoja podjetja v našem listu.

Bogat po raznovrstni vsebini zvest svojim prvotnim načelom, namreč, da neustrašeno pobija nasprotnike katoliške vere v njihovih protiverskih nazorih, da razširja katoliško misel med našim narodom ter mu vceplja z lepo slovensko besedo ljubezen in spoštovanje do našega krasnega jezika, zavedajoč se s ponosom svojih velikih moralnih uspehov med narodom in zahvaljujoč se vsem sotrudnikom in cenjenemu čitateljstvu, cenjenim naročnicam in naročnikom s prošnjo, naj vstrajajo še nadalje v tem vzvišenem delovanju za sveto vero, zaključuje naš božni mesečnik "Ave Marija" s to številko šesto leto svojega obstanka ter želi vsem katoliškim Slovincem in Slovenkam vesele božične praznike.

Urednik "Ave Marije".

(Konec.)

"Tako bi tudi moralo biti," pritrđi Frank. "Dandanašnje kritike je ravno naloga, da smatra vse verske motive za tendenčna zmašila. Tako proglašajo sedanjim modernizem vsakega pesnika, ki poje v

krščanskem duhu, za starokopitneža in nazadnjaka."

"Tako-tako!" vzklikne Adolf ogorčen. "Tu vidimo zopet satana na delu. To temno lastnost modernizma tudi še pride-

nem zapiskom svojega dnevnika. Zdaj pa prav zagotovo poiščem novelista, ki je dovolj samostojen in pogumen, da bo kljuboval moderni kritiki ter služil Bogu in resnici."

Matilda zaploska z rokami, in njene oči zažare radosti.

"To si napravila prav dobro," pohvali Frank svojo sestro, ko sta se vračala proti domu. "Izpodbudila si ga k delu zoper satanove nakane in spletke. Kar mu je doslej zbuvalo stud in grozo, bo zdaj raznetilo njegovo jezo v dejstvo. Prvi začetek njegovega boja zoper delujoče peklenške sile je objava njegovega dnevnika. Njegov silni idealizem, združen z njegovim neomajnim verskim prepričanjem, bo ob prvi priložnosti zagrabil zalezujočega hudiča za vrat."

"Kako visoko ga ceniš!" vzklikne Matilda vzhičeno.

"Nič višje, kakor zasluži."

Frankova sodba se je izkazala nepričakovano naglo.

Pet dni pozneje je prišel Stahlberg vidno izpremenjen na Frankovino. Matilda se kar načuditi ni mogla skoro previhravi živahnosti mladega moža, ki ni bil prav nič več podoben prejšnjemu rahločutnemu in otožnemu Stahlbergu.

Ta se je najprej opravičil, češ, da mu je zelo žal, ker ni mogel držati dane besede ter priti ob dogovorjenem času na poset. "Važen popravek me je zadržal, da nisem prišel," je rekel živahno. "Ali dolžnosti morajo biti človeku nadvse."

"Sva si mislila, da so Vas nama odtegnili neodložljivi opravki," reče Matilda.

"Dodatno moram pripomniti," podraži Frank, "da je včeraj naša čajeva kraljica skoro vsak hip zapustila brneči kotliček, odbrzela na balkon ter se skrbče ozirala v daljavo, oznanjajo-li vrtinci dvigajočega se prahu prihod Stahlbergovega avtomobila."

"Kako si nevljuden, Valder!" ga pokara sestra.

"Nikakor ne, dragica! Zatrдно sem namreč prepričan, da se Adolfu zde moje besede vse drugačne kakor pa nevljudne."

"Gotovo! Iz srea sem ti hvaležen za to novico, ki mi zveni liki nebeška godba v ušesih. Vaša pozornost na mojo malenkost me osrečuje neizmerno, milostljiva gospica."

In Adolf jima prične nato pripovedovati, kaj ga je pravzaprav včeraj zadrževalo, da ni prišel na Frankovino. Povedal jima je, da je obiskal domačega župnika, ki se mu je silno pritoževal, kako neumorno in uspešno deluje satan po njegovi župniji. Liberalizem in socializem se nevrjetno naglo širi med župljani. On je že prestar, da bi se postavil nevarnim blodnjam peklenškega satana v bran, a njegov kaplan pa še premlad in premalo izkušen. Zato da je neobhodno potrebno, da se ustanovi katoliško društvo, ki naj bi ščitilo in branilo krščanska načela. "Za načelnika tega društva pa bi bil jaz najprimernejša osebnost, mi je rekel župnik," skonča Adolf svoje pripovedovanje ter jame brodititi z žlicjo po čajevi skodelici.

Oba poslušalca sta namah začutila, da jima hoče Stahlberg prikriti nekaj.

"Ko sem celo stvar nekoliko premislil, sem šel do župana," povzame spet besedo Stahlberg.

"Stoj, Adolf! V svojem pripovedovanju si preskočil jako važno točko. Zamolčal si namreč, kako je župnik utemeljil svoje mnenje, zakaj bi bil ti najsposobnejša oseba za predsedništvo katoliškega društva za Marijino goro in njeno okolico."

"No, menil je, da sem nekoliko vpliven mož."

"Ali je to vse, moj ljubi prijatelj?"

"Menil je, da bi me kmetje poslušali."

"Zopet se hoče izviti. Bodi vendar odkritosrčen! Zakaj pa bi te kmetje poslušali?"

"Prosim, gospica, priskočite mi na pomoč zoper nasilnika!"

Matilda ni razumela svojega brata ter mu skoro nevoljno rekla: "Vsekakor si nekoliko preveč vsiljiv."

"Teja je kriv samo Adolf in nihče drugi. Zakaj pa hoče zamolčati besede, s katerimi ga je dušni pastir določil za društvenega ustanovnika in predsednika?!"

Stahlberga je oblila vroča rdečica.

"Zares si neznosno nevljuden, Valder," se huduje Adolf.

Zdaj pa poslušaj, Matilda," reče Frank. "Povedati ti hočem jaz, kaj je rekel stari gospod najinemu prijatelju Stahlbergu."

"To vendar ne sodi semkaj," mu brani Adolf.

Ali Frank jame kljubtemu pripovedovati Matildi, kako visoko ceni sivolasi župnik Stahlberga.

"Kako krasno!" vzklikne Matilda, ko je končal njen brat svoje pripovedovanje... "Nikakor ni bilo prav, gospod Stahlberg, da ste hoteli nama zamolčati, kar naju navdaja z radostjo in občudovanjem."

"Smatral sem za nedostojno, da bi se Vam sam hvalil in bahal," odvrne Adolf ter jame spet nadaljevati svojo povest, kako je bil šel od župnika do župana ter si ga prizadeval pridobiti za katoliško društvo. Nazadnje se je dal vendar pregovoriti ter je skliceal včeraj vse odbornike v dvorano občinske hiše. In Adolf jim je prečital svoje dnevne zapiske s potovanja po Francoskem in Nemškem. In kmetje izprva kar vrjeti niso mogli, da se v resnici kaj takega dogaja po svetu. S trdimi besedami so dajali duška svoji nevolji in ogorčenosti.

"No, gospoda moja, sem rekel na koncu, ali iprevidite sedaj, da tudi pri nas ne počiva satan, ampak je z vsemi svojimi silami na delu?"

"Da, da, izprevidimo," so vpili razjarjeni vsevprek.

"Naš župnik je imel vendar prav, — mi vsi drugi pa smo bili slepi," je bilo slišati od vseh strani. In divje so se jim bliskale oči, gnetli so pesti ter bili z nogami ob tla."

To rekši je Adolf umolknil ter se jel pripravljati na odhod.

"Vidiš, Valder," de še ob slovesu svojemu prijatelju," nisi me zaman zbudil iz otrplosti in zaspanosti."

"Ker pa ne sme biti učenec nad učiteljem," izpregovori nato dr. Frank, "sem prisiljen, da izvršim to na Frankovem, kar si ti na Marijini gori."

Matilda je hvaležno vprla svoje lepe

oči v Stahlberga ter zadovoljno in odobrova je prikimala, a Adolf se je veselega srea poslovil od obeh ter se odpeljal proti svojemu domu.

Ob prihodnjem svojem obisku na Frankovini je prosil Stahlberg svojega prijatelja Valderja za zaupen pomenek.

"Danes prihajam semkaj, dragi Valder, da si izprosim v neki nežni zadevi tvojega odobrenja in pomoči. Pred nekaj meseci si me vprašal, nameravam-li ostati samec celo svoje življenje. Ko sem ti pritrdil, si mi ti odgovoril: Seveda, ti si bil in boš vedno sovražnik ženskega spola. Ali jaz sem ti takoj ugovarjal rekoč: Ako bi naletel na deklico, ki bi jo mogel spoštovati, občudovati in ljubiti, bi jo namah zasnubil. In, glej, tako deklico sem našel v tvoji sestri. Vzvišene prednosti Matildinega duha in njena nepopisna lepota zbuja v meni občudovanje in vžiga iskreno ljubezen v mojem sreću. In brezmejno bi bil srečen, da bi smel posedovati ta predragoceni biser celo življenje. Toda bojim se, da mi ga odrečeš."

Frank je menda že pričakoval kaj takega. Kajti prav nič ga ni presenetila ta zasnubitev.

"Tvoja bojazen je docela pravilna," odvrne Valder snubaču. "Kajti ločitev od moje ljubljene sestre bo zame velika žrtev. Ker pa si mi ljub in drag, in visoko cenim tvojo osebnost, potem bi moral biti popolnoma zakrknjen sebičnež, če bi branil Matildi poročiti se z možem, ki jo ljubi in je je popolnoma vreden."

"Ti mi je torej ne odbijaš?"

"Temveč ti čestitam iz sreća ob tako izborni izberi."

"Hvala, ljubi Valter! Preden pa zasnubim formalno, te še zaprosim, da mi stojiš prijateljsko ob strani."

"Da naj ti stojim ob strani? Kako to?"

"Bojim se, da bi me Matilda ne kaznovala za mojo predrznost — me ne zavrnila — kajti potem bi bil zelo nesrečen."

"Zato naj bi te povzdigoval v deveta nebesa pred njo! Oh, prijatelj, kako malo poznaš žensko na tem polju! Matilda ima najboljše mnenje o tebi in te zelo visoko ceni in spoštuje. Prepričan sem ce-

lo zatržno, da se je tudi ljubezen vnela v njenem sreču zate."

Adolf je vprašaje motril svojega prijatelja.

"Pa se bi utegnil tudi motiti," ga zaskrbi čez nekaj časa.

"Torej — bati se in upati ob moreči muki!" vzklikne smehljuje poredni filozof. "Narediva konec temu upu in strahu! Pojdiva nemudoma v salon, pokličiva nepopisno kraljico tvojega sreča predse, in potem jo vprašaj vpricho mene naravnost in brez ovinkov, te-li mara za moža, ali ne."

"Ali — Valder!" vikne Adolf zavzeto.

"Hotel sem le na grob način dokazati, da imaš posla s čisto navadnim pozemskim bitjem, ne pa s kako bajno vilo. Pojdiva torej!"

In Frank pozvoni po strežaja.

"Svojo sestro prosim, naj pride semkaj. Gospod Stahlberg bi jo še rad pozdravil pred svojim odhodom."

Franku se nikakor ni posrečilo pripraviti svojega prijatelja do tega, da bi trezno razodel Matildi svojo ljubezen. Kajti Adolf je smatral njegovo sestro za nekaj nadnaravnega, tako jo je oboževal. Zdena se mu je idealno bitje, ki je vredna po svoji lepoti in plemenitosti svoje duše bivati med svetlimi trumami presrečnih nebeščanov. Zato se ga je pollašala nekak tesača v sreču, in nikakor ni mogel vrjeti, da se mu izpolni njegovo neizmerno hrepenenje. In še večja plahost ga je prevzela, ko je stopila Matilda v salon, se mu sladko nasmehljala ter ljubko zrla vanj s svojimi žarkimi očmi.

"Pozdravljeni, gospod Stahlberg! Prav nič nisem vedela, da ste pri nas. Kajti v resnici Vas nisem pričakovala danes, in tudi ni še večer, ampak zgodnje jutro."

Te besede niso bile nič kaj bodrilne za zaljubljenca. Njega so navdajale vzvišene misli, a dekleca se je šalila.

Frank je takoj izpoznal, da je snubač v silni zadregi, ter mu priskočil na pomoč.

"Vidiš, Adolf! Moja sestra nikakor ni nebeški krilatec, ampak pozemsko bitje

kakor jaz in ti," mu reče po latinsko. "Ergo, viriliter age — zato ravnaj po možko!"

"Ali je potrebno skrivati pred mano skrivnosti v latinskem jeziku?" vpraša Matilda, ki ni razumela latinščine.

"Oprostite, milostljiva gospica!" se jame opravičevati Stahlberg. "Nisem prišel semkaj, da bi Vam prikrival skrivnosti, pač pa, da bi Vam razodel sladko tajno svojega sreča. Povedat sem Vam prišel, kako iskreno Vas ljubim, in kako brezmejno srečen bi bil, če bi se smel z Vami združiti za celo življenje potom svetega zakramenta katoliškega zakona. Če me le nekoliko morete ljubiti, potem Vas prosim Vaše roke v zvezo večne zvestobe in ljubezni."

Začatkoma tega slovesnega nagovora je bila dekleca dokaj zmedena in iznenadena. Potem jo je pa oblila vroča rdečica po cellem obrazu. Na koncu Stahlbergove zasnubitve pa ji je izginilo deključje rdenje z žametnih lic. Stala je tako nekaj hipov resno in molče kakor človek, ki naj se odloči za zelo važno življensko nalogo.

"Vaša zasnubitve mi je v veliko čast, gospod Stahlberg, ker ste izvrsten možak, ki zasluži moje najgloblje spoštovanje. In ker sta se srečali najini srca v enako iskreni ljubezni," skonča dekleca ter se zardi do temen, "sem brezmejno srečna, da se morem zaročiti z Vami."

"Oh, Matilda," vzklikne zdaj presrečni snubač, "kolika radost! Najsrečnejši človek sem na svetu!"

Po teh besedah privije srečni fant svojo nevesto presrečno na svoja prsa, in mlada človeka se poljubita prvokrat v svojem življenju.

Matildin brat je stal opazovaje na strani, potem pa pristopil bliže.

"Matilda, še predkratkim sem ti rekel, da Adolf ni tako nedolžen, kakor izgleda? Že izpočetka je snoval in koval načrte, kako bi te mi odpeljal, — in zdaj jih uresničuje. — Ljuba otroka, sprejmita moje najiskrenejše čestitke! Bog naj blagoslovi vajino zvezo in vaju varje pred vsemi nezgodami in neprilikami pozemskega življenja."

Nekaj tednov za tem dogodkom so slovesno obhajali poroko na Marijini gori. Vsa tvornica se je odela v praznično obleko, in delavci niso šli tisti dan na delo. Pač pa so dobili dvojno plačo ter se zbrali do zadnjega v cerkvi s svojimi stoletnimi zastavami, kjer so prisostvovali po poroki svojega gospodarja s Frankovo Matildo slavnostni sveti maši.

V spomin na ta srečni dan je naložil Stahlberg v hranilnico 10.000 kron in določil vsakoletne obresti od te glavnice za podporo osirotelih otrok.

Bojno navdušenje zoper satana na nje-

govem pogubnem delovanju tudi po poroki ni pojenjalo v Adolfu. Vneto in vztrajno je skrbel za razširjanje katoliške misli, neumorno pridobival člane za osrednje katoliško društvo ter redno prihajal na društvene seje. Čestokrat je stopil na govorniško tribuno ter neusmiljeno šibal delovanje satanovih hlapcev, liberalcev in socijev. Ljudstvo ga je razumelo ter se prav rado podvrglo njegovemu vodstvu. Tako se je zgodilo, da ga je ob prihodnjih državnozbornih volitvah izvolilo za poslanca tistega volilnega okraja.

Postanek slovenske župnije v So. Betlehemu, Pa. in vlaganje vogelnega kamna za novo cerkev te župnije.

Prekmurski ali ogrski Slovenci v So. Betlehemu, Pa., so bili do lanskega leta takorekoč prepuščeni samim sebi, Nobena domačina, niti duhovskega, niti posvetnega, ni bilo tam, ki bi se bil pobrigal zanje. Ker pa je našemu narodu že odnekdaj cerkev in služba božja nekaj neizogibnega in potrebnega, so morali naši prekmurski bratje hoditi izpočetka v slovaško cerkev. Nekoliko pozneje pa se jih je prisililo, smatraje jih za Madjare, da so pristopili k madjarski cerkvi, kjer so morali izpolnovati vse dolžnosti, ki se jim naloži tukajšnjim župljanom, a pravice niso imeli prav čisto nobene, kakor je to navada tudi v njihovi stari domovini, 'Opravljaj in izpolnuj vse dolžnosti ter plačuj vestno in točno vse cerkvene davke, a pravice nimaš v naši cerkvi nobene,' to je pravilo, po katerem se ravnaajo Madjari napram drugim narodom na Ogrskem. In prav tako je bilo do lanskega leta tudi tukaj, v deželi svobode, prav tako je ravnal ogrski duhovnik z našimi brati v So. Betlehemu. Če ni ta, ali oni mogli o pravem času plačati cerkvenih prispevkov, se ga je lotil kar v pridigi ter ga zmerjal in psoval s propovednice v pričlo vseh navzočih. Mera nezadovoljnosti

prekmurskih Slovencev se je polnila bolj in bolj.

Ker ni bil madjarski duhovnik več sloveske govorce, si je dal napisati propoved po slovenskem delavcu. Ta pa hotel se maščevati nad neprestanim zabavljanjem in zmerjanjem, je napisal med drugim tudi tole: "Slovenci ste pravi bedaki! Imeli bi prav lahko svojo lastno cerkev, pa kljub temu silite k nam."

Te besede, ki jih je izgovoril med pridigo madjarski duhovnik sam, so dale prvi povod, da so jeli misliti ogrski Slovenci v So. Betlehemu na svojo lastno cerkev. Kmalu po tej pridigi so namreč sklicali zborovanje za ustanovitev slovenske župnije v So. Betlehemu. Predsednik temu sestanku je bil Mr. Fr. Pif, ki je predlagal za predsednika novega cerkvenega odbora Mr. Jož. Preleca. In ta je bil tudi enoglasno izvoljen. Kolektorjem so bili odbrani Mr. Ivan Gombec, Mr. Franc Zilavec, Mr. Mike Sršen, Mr. Jože Horvat in Mr. Franc Dravec.

Ti možje so se lotili z vso vnemo ne preveč lahkega dela ter v prav kratkem času nabrali nad 6000 dolarjev.

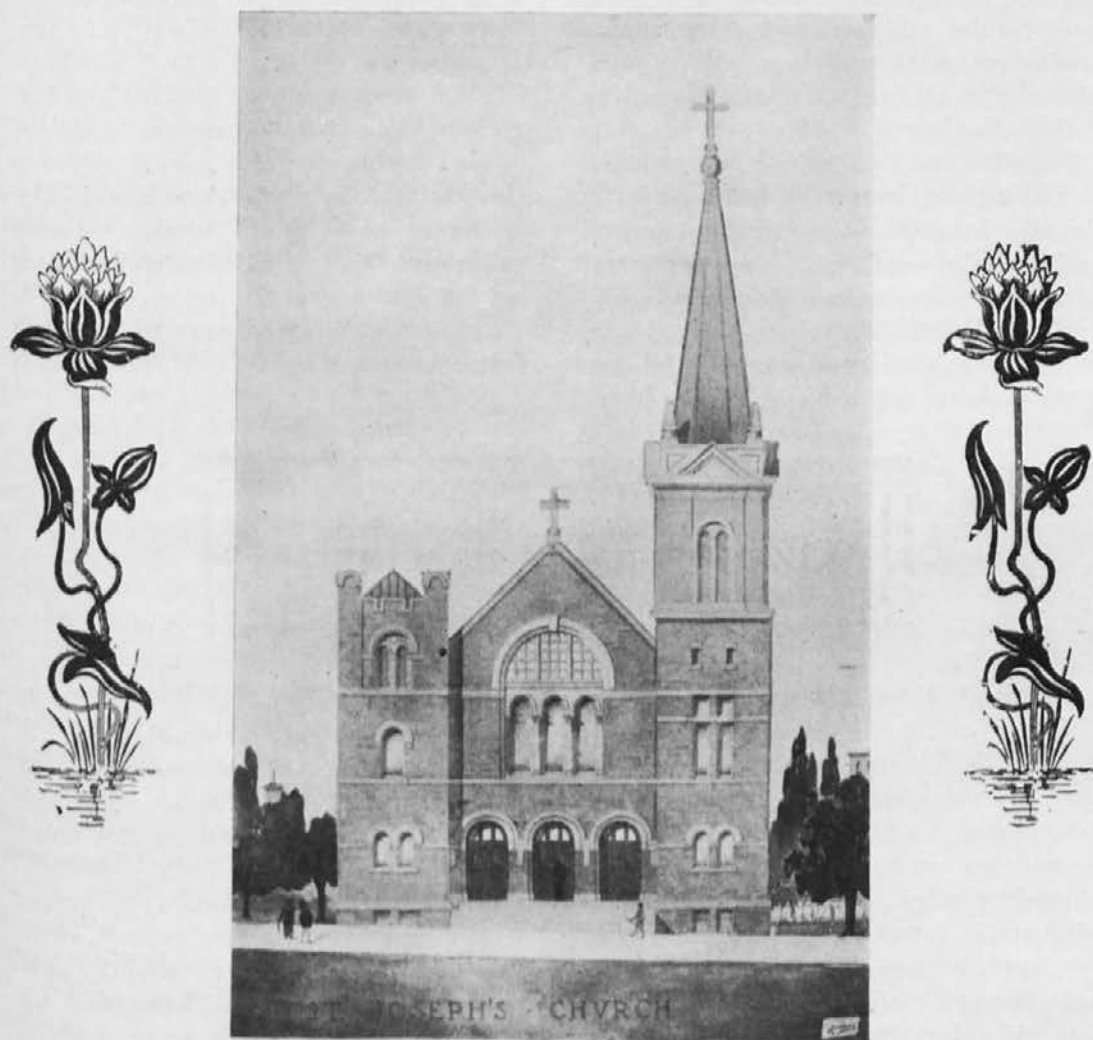
Slovenski cerkvi v Betlehemu na oltar je položil prvi dar Mr. Prelec v znesku

1000 dolarjev, in temu lepemu zgledu velikodušne požrtvovalnosti je takoj sledila Mrs. Gosthonyi z enakim zneskom. Drugi so darovali vsak po svojih močeh.

Koj nato so začeli nabirati podpise, in oglasilo se je 1300 Slovencev za novo župnijo, koje ustanovitev se je uresničila lansko leto 1. septembra. Kajti takrat so dobili svojega lastnega dušnega pastirja

svoje nasprotnike. Tako je bilo tudi v tem slučaju nekaj takih, ki so se dali naščuvati in nahujskati po svojih madjarskih "prijateljih" ter si prizadevali ugonobiti, kar so sezidali dobri možje.

Božji hram mlade slovenske župnije v So. Betlehemu se je pričelo zidati letos okoli meseca septembra. Stroški nove cerkve so proračunjeni na 32.000 dolarjev.

Bodoča slovenska cerkev Sv. Jožefa v So. Bethlehemu, Pa.

v osebi Rev. Anzelma Murna, ki se je lotil težavnega dela z navdušenjem, kakršnega more roditi le iskrena ljubezen do neumrljivih duš in zapuščenih bratov Slovencev. Lotil se je ustanavljenja nove slovenske župnije, ki se mu je po velikih bojih tudi posrečilo. Vsaka dobra reč ima

a stavbeni svet za cerkev in hišo za župnišče se je kupilo že lansko leto za 13.266 dolarjev. Prekmurški Slovenci bivajo v So. Betlehemu že nad 20 let. Vedno so si želeli svojega duhovnika, a se jim ta želja ni izpolnila do lanskega leta.

Zidanje nove cerkve prav dobro napre-

duje, in 11. novembra letošnjega leta se je z veliko slovesnostjo vložil vogel in kamen, katerega je blagoslovil generalni vikar filadelfijske nadškofije, Rt. Rev. Peter Mason V. G. Te izredno redke slavnosti so se udeležila vsa hrvaška, poljska, slovaška in irska društva. Tudi deset č. gg. duhovnikov iz sosesčine je bilo navzočih.

Ob desetih je opravil preč. g. monsignor slovesno sveto mašo in popoldne ob treh pa večernico z blagoslovom. Obakrat dopoldne pri sveti maši in popoldne pred blagoslovom, je imel slavnostni govor Very Rev. Kazimir O. F. M.

Popoldne po večernici so se pomikala v veličastnem izprevodu irska društva, slovaški katoliški poljski narodni in hrvaški narodni sokol, nadalje vsa uniformirana slovenska društva ob mnogobrojni udeležbi drugega domačega občinstva iz irske cerkve proti prostoru, ki je bil ves v zastavah, na peti cesti, kjer se bo kma-

lu dvigalo ponosno poslopje, hram božji, kot večer pomnik velikanske požrtvovalnosti prekmurskih Slovencev v So. Betle hemu.

Po izvršenih obredih je imel preč. g. monsignor krasen nagovor na zbrano množico, v katerem je pozivljaj zlasti Slovence-župljane k slogi in k verski in narodni zavednosti. "Tu ste prosti in slobodni," je dejal med drugim. "Ne tlači vas več težki madjarski jarem, in pristo in odkrito lahko priznavate svojo vero in svojo narodnost".

Mladi župniji želimo obilo božjega blagoslova, prave bratske edinosti in ljubezni med župljani, kajti le tako je zagotovljen obstanek in napredek najnovejši slovenski in prvi župniji ogrskih Slovencev v Ameriki. Č. g. župniku pa čestitamo na dosedanjih uspehih ter mu želimo še bogatih sadov njegovega trudapolnega dela.

Iz Slovenskih naselbin.

Cleveland, Ohio. — Tukaj smo imeli sv. misijon. Vodil ga je Rev. Veneel Šolar O. S. B. iz Peru, Ill. Pri vseh govorih, zlasti pa pri stanovskih, je bila cerkev nabito polna. Ob nedeljah in ob zaključku sv. misijona pa je bila veliko premajhna. Ob vsaki izredni slovesnosti vidimo, kako zelo nam je potreba nove in prostornejše hiše božje. Tako je bilo tudi sedaj. Veliko ljudi je moralo oditi domov, ker ni bilo prav nič več prostora v cerkvi.

Med sv. misijonom so ljudje prav pridno obiskovali duhovne vaje, in množica, ki je pristopala k sv. zakramentom, je bila ogromna. Približno 6000 sv. Obhajil je bilo razdeljenih med tem misijonskim časom. Govori so bili iz sree v sree, in brog marsikaterih duš se je raztajala zastarela ledena skorja, in mnogo izgubljenih sinov in hčera se je povrnilo. Kajti resno so jeli

premišljati svoje grešno in napačno življenje ter konečno vzkliknili: "V hiši mojega očeta se godi bolje najmanjšemu, t. j. najsiromašnejšemu in docela z nadlogami obdanemu človeku, ki živi kakor služabnik, ali kot otrok božji, a je zadovoljnejši in srečnejši od mene, odkar sem se pomlačil in odkar sem zapustil sveto Cerkev in vero. Tovariši so mi obljubovali prostost, če se odtrgam od krščanskih navad — če zapustim cerkev, a ta prostost je kakor prostost človeka v puščavi. Vse je prazno in pusto. Pil sem iz studenca, ki se mi je zdel čist in sladak, a je bil le strup. Čim hlastneje sem pil, tem slabotnejši sem bil. Sree mi je hrepenelo po nečem. Hotel sem ga nasititi in utešiti v brezbriznosti. A ostalo je neutješljivo. Hotel sem ga napojiti in potolažiti z vživanjem posvetnih naslad. Ali čim bolj sem se

pehal in podil za vživanjem, tem manj zadovoljnosti je bilo v njem. Navsezadnje sem izprevidel, da je vse le pena, sama pena in nečimrnost. Za dušo je najbolje, če služi Bogu s krščanskim življenjem. Zato se povrnem v hišo Očetovo."

In kakor je sklenil, tako je tudi storil. Povrnil se je, padel pred božjega namestnika na kolena ter mu priznal izkesano: "Oče, grešil sem". In glej, moč čudovitih besed: "Jaz te odvežem vseh tvojih grehov", ga je razbremenila velikanske peze težkih grehov, odpadle so mu ledene okove, novo življenje se je začelo v njem, in začutil se je lahkega, da bi preskočil najvišje gore. Bil je srečen in vesel kakor že dolgo vrsto let ne. V nebeških višavah pa je zavladovalo zopet veliko veselje. Saj je božji Pastir otel zopet eno oveo iz trnja na robu večnega prepada, saj se je povrnil v "hišo Očetovo" brat, kateremu je že brusila peklena pošast krohota je liči tiger svoje strašne kremplje, da bi jih tem gotovejšje zasadila nesrečniku v dušo.

Bogu in pa g. misijonarju bodi presrečna hvala za tako obilen sad tega časa božje milosti. Slovenec je vendarle še veren in dober človek. Le to napako ima, da prehitro vplivajo nanj slabi zgledi, in prehitro ga premoti slabo čtivo. Če bi Slovenci v Ameriki gledali nato, da imajo vedno le dobre knjige in krščanske časopise v hiši, bi bilo med ameriškimi Slovenci jako malo verskega nasprotovanja in nobenega odpadnika.

Med tem časom je bila blagoslovljena tudi šolska kapela Žalostne Matere Božje. Žene so skrbele za njeno okinčanje, in mora se priznati odkrito, da so izvršile to delo prav izvrstno. Tudi oltarji v cerkvi so bili krasno ozaljšani s svežimi cvetlicami. Na tem mestu se moramo zahvaliti ženam tudi zato, ker so nabrале lepo svoto — 300 dolarjev in nekaj čez — za nove sedeže v kapeli. Bog jim povrne stotero njihov trud in njihovo požrtvovalnost! Veliko sta pripomogli k teko velikemu gmotnemu uspehu tudi društvo "Lira" in "Dekliško društvo" s svojo zanimivo glediško predstavo. Hvala jima!

Društvo šole sv. Vida "Alumni" priredi

vkratkem krasno glediško predstavo v prid ubogim sirotam. Upati je, da bo njihov trud za tako plamenito delo poplačan z veliko udeležbo odstrani katoliških Slovencev v Clevelandu.

Collinwood, O. — Tu je imel pretekli mesec Rev. Vencelj Šolar, O. S. B., sv. misijon, ki se je tudi dobro obnesel. Čast Bogu!

Rev. Josip Skur, Slovenec-duhovnik iz slovenske Benečije (Laško) je došel te dni semkaj iz starega kraja ter prevzel mesto kapelana v slovenski župniji cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill. Čestitemu novemu slovenskemu sodelavcu v vinarstvu Gospodovem kličemo presrečno: Dobro došli! Bog blagoslovi Vaše delo med nami, ameriškimi Slovenci!

Letni cenzus, to je popis in obisk župljanskih družin, kakor zahtevajo kanonične cerkvene postave, se prav pridno vrši po vseh župnijah brooklinske škofije. V naši župniji bo skončal župnik O. Kazimir te obiske med slovaškimi družinami te dni in nato začel obiskovati in popisovati slovenske župljane. Letos bo popisoval družine župnik sam, da bomo tako izvedeli in prilično dognali, koliko nas je v New Yorku. Začel bo nekako sredi meseca decembra in nadaljeval potem celi januar. Ob tej priliki ga priporočamo vsem Slovincem ter jih prosimo, naj mu gredo kolikor mogoče na roko pri tem ne baš lahkem delu.

Gilbert, Minn. — Ker se le redkokdaj kaj sliši iz tukajšne naselbine, se oglašim jaz kot zvest naročnik in vnet čitatelj Vašega nabožnega lista "Ave Marija". Z delom je kaj slabo tukaj. Kajti le v dveh rudnikih se dela s polno silo, a v ostalih sedmih se popolnoma miruje, kar nam prinaša venomer le neljube praznike in le malo, ali pa nič delavnikov.

Kar se pa tiče verskega življenja v naši župniji, ni še tako obupno in žalostno. Na praznik Vseh Svetnikov je bila naša cerkev polna naših vernih župljanov pri obeh svetih mašah, in istotako tudi na dan Vernih duš. V teh dveh dneh je naš pokleknilo okoli tristo k mizi Gospodovi ter posvetilo to pobožnost svojim

rajnkim, svojim pokojnim prijateljem in znancem, katerim naj dodeli dobri Bog večni mir in pokoj.

Prav tako veliko število je pristopilo k angelski mizi prvi petek v tem mesecu (novembru). Seveda je pa še tudi nekaj takih pri nas, ki ne poznajo, oziroma ne marajo poznati šeste cerkvene zapovedi. Praveč jim je že en cent za cerkev. Pa tudi ne vidi se jih nikdar, ali pa samo enkrat, ali dvakrat na leto v božjem hramu. Ti kristjani so pač veliki mlačneži in polovičarji, zapisani samo v krstni knjigi kot katoličani, a v resnici pa so še

slabši od brezvercev. Te nesrečneže priporočimo presvetemu Srcu Jezusovemu in Mariji, materi božji, da jim dodelita milosti poboljšanja in izpreobrnjenja. Tebi pa, dragi nam list "Ave Marija", želimo, da bi zahajal v vsako slovensko hišo. Saj si najboljši in najlepši slovenski list v Ameriki.

Želeč Vam, gospod urednik, in vsemu čitateljstvu prekornistnega lista "Ave Marija" vesele božične praznike in srečno Novo leto. Vas presrečno pozdravljam

Vam vdani naročnik "Ave Marije"
iz Gilberta.

Vsem cenjenim odjemalcem se zahvaljujem!

Svoji k svojim!

Clevelandčani!

Svoji k svojim!

SLOVENSKA VELETRGOVINA J. F. TURK CO.

5707—5709 St. Clair Ave., ... Cleveland, Ohio.

DEPARTEMENT STORE.

Velika domača trgovina z najnovejšimi ženskimi oblekami. Vedno najnovejša moda. V zalogi imamo vedno sveže blago po zelo znižanih cenah, kakor: ženske klobuke, vse vrste spodnje obleke, blago na yarde. Lepe obleke za šolarje, dečke in deklice, vse kar potrebujete zase in za celo družino. — Priporočamo našo trgovino nevestam in družicam. Na izbiro dobite krasne poročne obleke, šopke in vence. Pri nas je zaloga obuval za celo družino. — Naši delavci in uslužbenci so Slovenci.

F. J. TURK COMPANY

5707—5709 St. Clair Ave., ... Cleveland, Ohio.

Clevelandčani! Svoji k svojim!

Vsem cenjenim rojakom se priporočam.

GEORGE J. SCHWARZ
The Largest and most Reliable
FURNITURE AND CARPET HOUSE
IN BUSHWICK, RIDGEWOOD AND GLENDALE SECTIONS

1277-79-81-283 MYRTLE AVE. & HART ST.

POZOR!

POZOR!

Krasna prilika!

5% popusta vsem bralcem "Ave Maria"!

Velika prodaja pohištva, karpetov, sploh vse, kar se potrebuje v dobro urejenem stanovanju. Pojdite in se pripravite. Povejte, da ste brali oglas v "Ave Maria."

Najbolje boste postreženi pri sloveči trdki

GEORGE J. SCHWARZ

1277 79 — 81-83 Myrtle Ave.,

Cor. Hart St.

Brooklyn, N. Y.